

22120035

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

BOSNIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
BOSNIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Napišite komentar na **jedan** od niže navedenih odlomaka:

1.

Osmanu je naredio da mu čuva balvane. Odležao je dva-tri mjeseca u buhari, potkupio sa milion-dva nekog prijatelja iz općine i jelike su ostale njegovo vlasništvo. Počeo je da ih prodaje kubik po kubik...

Kako je samo lijepo Osman opisao ljepotu tih večeri koje je provodio na Jelovoj glavici...
 5 Sunce, umorno od duga hoda, gubilo se za kosama, a on se peo do vrha. Sjedaio je uvijek na isti panj. Oko njega izrezana debla k'o mrtvi, džinovski ljudi. Podnimio se i mislio o onoj curi iz Knežine. Poslije jurjevskog uranka vidio ju je još nekoliko puta, Čuo je da joj Zaim svake večeri ide pod pendžer, a ponekad zamakne i u sobu. Ali, njen mrki mladež mu nije dao mira. Stalno mu je pred očima bio taj biljeg, okruglina njenog obraza i pramen zagasite kose kako drhti
 10 nad bjelinom vrata.

Bila je srijeda naveče. Trgnuo se iz blagog drijemeža, naglo, kao da mu se nešto rasprсло u glavi. Pridigao se, pogledao naniže. Vidio je čovjeka, zakačio golem balvan i vuče ga niz strminu prema potoku. Prvo se začudio, zar ima neko ko bi se usudio da ukrade od njegovog oca.

A čovjek tegli, stenje, mrmlja. Balvan negdje zapeo, nikako da ga iščupa. Iz Osmanovih
 15 usta je iznenada navro smijeh. "Hej, prijatelju, treba li ti pomoći?" — glas mu je odjeknuo u urvinama.

Nepoznati se trgne i okrene glavu prema njemu... Osmana nešto metalno zvekne u stomak... Zaim Kadrić. Očekivao je da kradljivac baci lanac i sjuri prema potoku. Ali, on ispusti lanac, pa pogete glave, kao bik kad se bode, krene na Osmana. Zgrabe se i ponesu... Zaimov željezni stisak mu skoro ukine dah. U njemu proključa sva zla krv... Gušili su jedan drugog, stenjali, krkljali, prevrtali se po balvanima ali nisu uzimali. Sve se izgubilo, i vrijeme, i razlog, ostala je samo ta golema snaga koju je morao skršiti. Taman ga je priklještio između dva balvana kad ga je Zaimova noga dočekala u preponu... Bol i jaroost blokiraše mu mozak. Napipao je rukom lanac koji je Zaim ispustio. I zamahnuo... Zvekne lanac, zvekne glava i Zaim se nekako čudno ispruži
 20 pored njega... Pridigao se, obradovan njegovom nemoći. Kakva mu je snaga kad ga je umirio jednim jedinim udarcem?

Tada mu se zamutilo u glavi i klonuo je na zemlju... Probudila ga je rosa i rashlađen noćni vjetar. Jedva otvori oči. Zaim i dalje leži, nakrivljene glave, raširenih ruku... Kako? Zar se nije podigao i otišao? Šta čeka!? Zar neće ustati?! Oh, Bože?!

Šta da uradi s njim? Gdje da ga sakrije? Od sebe, od cijelog svijeta. Počeo je da sjekirom kopa rupu. Nije moglo... A znao je da ga ne smiju naći, da ne smiju saznati da je ubio čovjeka. Uprtio ga je na leđa i nosio kilometrima. Za njim se, zveckajući, vukao lanac. Privukao ga je šum rijeke. Tamo... Tamo... Razgrnuo je grane iva i, pazeći da ne pogleda u Zaimove staklaste oči, spustio ga u zapjenjeni vir. Lanac je bacio za njim. Učinilo mu se da se nečiji
 35 stravičan krik izvio do neba. Podigao je glavu, mjesec ga je, hladan i nezainteresovan, gledao s neba. Jedini svjedok. Nasmijao se. Šutljivijeg svjedoka nije mogao poželjeti...

Nikad niko nije Zaimovu smrt povezao s Osmanom. Nagadalo se svašta, uvijek daleko od istine...

40 Onda je otišao na pet godina u Austriju... I vratio se... Ali često se dešavalo da nije više mogao deverati sa svojom savjesti... Najteže su mu bile ljetne noći obasjane mjesecinom. Šutljivi svjedok ga je opominjao i podsjećao na veliki grijeh...

Duše ti, Osmane, da li si me i pogledao kad si završio priču. Nisi. A nisi čak ni primijetio da se trzam svaki put kad spomeneš Zaimovo ime... Zaim Kadrić, jek i odjek u mojoj duši, njegova smrt — moja golema bol.

Safeta Obhodjaš, *Žena i tajna* (1995)

- S kakvim je uspjehom prikazan odnos medju likovima koji se spominju u ovom odlomku?
- Iz čega se može zaključiti kakav je njihov društveni položaj?
- Pokažite doprinos opisa prirode ugodjaju koji prevladava u odlomku.
- Izdvojite elemente jezika iz kojih bi se mogao nazreti karakter pripovjedača.

2.

PUTNIK

Nalik sam sâm sebi, putniku koji se cijeli život sprema, provjerava; je li ponio brijaći pribor, četkicu za zube; je li tu dovoljan broj čarapa i veša, pa košulje, 5 sakoi, šeširi; jesu li sve potrebne kravate tu; novac; dokumenti.

Može li sve stati?!

10 Pođe; vrati se, još jedan pogled na poluispražnjene ormare; ah, još jedan litimičan pogled na stan: je li sve ugašeno, uredno zaključano – ponovo otključati zaključati; i... Pošao je... Vрати se.

15 U vozu, na brodu, sjeti se: zaboravio je ključ u bravi!

Moram spomenuti da ovom parabolom nisam zadovoljan. Htio sam reći, nisam

Potpun, nisam napravio cijeli krug i to mi je jedino žao.

20 Ali pomalo shvaćam da je i to destinacija odnosno predestinacija; ne moći zatvoriti krug...

Samir Delibegović-Dedić, *Leda* (1965)

- Sa kakvim je uspjehom uspostavljena veza između naslova pjesme i njenog sadržaja?
- Objasnite ulogu jezika kojim je pjesma napisana u uspostavljanju te veze.
- Šta je, po vašem mišljenju, postignuto promjenom tona posredstvom završnih redova pjesme?
- Kako je ova pjesma na vas djelovala?